

Francesc de P. Burguera

Ximo Muñoz Peirats ha estat un dels polítics valencians més aprofitables en tot el que va de segle. I no és la passió d'amic el que em fa fer aquesta afirmació. Feu-me una nòmina de mitja dotzena de polítics valencians en aquest període que hagen tingut un ressò, una projecció, que hagen merescut un respecte, no solament a nivell de País Valencià, sinó, també, a nivell estatal. No podreu. Digueu-me un polític que haja estimat i valorat els intel·lectuals valencians —els intel·lectuals, no els intel·lectualoides— com ho ha fet Ximo. No era un nacionalista. Tampoc no feia falta. Diré més: era el polític que, sense ser un verdader nacionalista, hauria permès els acords i els pactes necessaris, si l'ocasió s'hagués donat, per tal que el nacionalisme pogués desenvolupar-se, políticament i cultural.

Quan ha tingut responsabilitats de decisió, com ara a la presidència de l'Ateneu, ho va demostrar palesament donant suport i entrada a la joventut perquè pogués desenvolupar, dins la institució, una tasca remarcable i positiva. La irracionalitat, però, de l'analfabetisme «blavero» va fer tot el possible per impedir aquell treball. Ja s'ha vist en què ha parat l'Ateneu quan ha caigut en mans dels qui assumeixen la teoria política de les «ties maries».

Insultat i menyspreat per la bestiesa inculta de la capital, va gaudir, a canvi, del respecte, l'admiració i l'amistat de tots els polítics i partits democràtics. Des de l'esquerra fins a la dreta. El cas de Ximo, la seua trajectòria i la seua presència en la vida política valenciana, ens obliga a fer una reflexió sobre la nostra realitat. ¿On pot anar un país que no permet que polítics com Ximo tinguin un paper decisiu en la seua organització com a

Ximo Muñoz Peirats: una ocasió perduda

Fa alguns dies moria Joaquim Muñoz Peirats, un polític liberal valencià clau en els moments de la Transició en aquest país. Francesc de P. Burguera, company seu en tants intents i amic, explica què pogué significar aquest polític al nostre país i quins problemes ho van impedir.

Joaquim Muñoz Peirats.

poble i projectar-se cap al futur? Tenim el que tenim. I prou.

Vista, des de fora, la nostra circumstància fa pena. La mediocritat és ben evident. Mireu l'espectre polític. Em referesc a l'aspecte valencianista. Ací teniu, per exemple, González Lizondo, el «tio de la brotxa». Tot un símbol d'allò que el poble entén per defensa de la «personalitat» valenciana. El poble de la ciutat de València i la seua comarca. Perquè, sortosament, ni al nord ni al sud aquest *show*

no té cap audiència. Deixem-ho correr, però.

Allò que m'interessa remarcar no és altra cosa que la valuosa personalitat política de Ximo. Un polític preocupat pel seu poble amb una projecció estatal i, fins i tot, internacional. Diuen que un poble té els polítics que es mereix. Potser nosaltres no ens mereixiem Ximo Muñoz Peirats. Clar que també s'ha dit allò de «vox populi vox dei». I potser és veritat. Ara bé, em sembla que aquest déu no es preocupa massa del futur

del País Valencià. O també podria ser que no existís un vertader «populi». Potser encara no hem passat de ser, com deia Fuster fa vint-i-cinc anys, una mera «població». Una «població invertebrada, inconscient, sense una clara consciència de «sentir-se poble entre els altres pobles».

Malgrat tot, l'optimisme, l'entusiasme de Ximo li feien proclamar la seua fe en el futur del poble valencià. Darrerament, les nostres freqüents i llargues converses, a Madrid, es centraven sobre aquesta qüestió. La meua discrepància sobre el seu entusiasta optimisme arribà, fins i tot, a enutjar-lo de vegades. Tant de bo que fos ell l'encertat i no jo.

En tot cas, tant València, com Madrid, com Estrasburg o Brussel·les, han perdut un polític lúcid, un liberal com cal, un home ple de bondat que podria haver fet una bona tasca en qualsevol d'aquestes capitals. En totes era respectat i volgut. Solament a la seua, València, una colla de rucs volien negar-li el pa i la sal. L'actitud del «tio de la brotxa» no volent votar, a l'Ajuntament, a favor de dedicar un carrer a la memòria de Ximo Muñoz Peirats, demostra fins a quins límits arriba la burreria d'aquesta tropa. ¿Què hi farem! □